

ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อทักษะทางวิชาชีพ
กับการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ
The Relationship Between Professional Ethics of Accounting That
Affects Professional Skills and Work Practices of Accountants
in Accounting Offices in the Northern Region

อภิชาติ สิริชัยเจริญกุล¹
Apichart Sirichaicharoenkul

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ และ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะทางวิชาชีพที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักบัญชีที่ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีใน 9 จังหวัดภาคเหนือ 135 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ และ ด้านความโปร่งใสส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ 0.05 สามารถทำนายการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ ได้ร้อยละ 73.30 และ ปัจจัยทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร ด้านทักษะการจัดการตนเอง และ ด้านทักษะการจัดการองค์กรส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถทำนายการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ ได้ร้อยละ 75.40

คำสำคัญ (Keywords): จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี; ทักษะทางวิชาชีพ; ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Received: 2023-02-17 Revised: 2023-03-18 Accepted: 2023-03-21

¹ สาขาบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ Master of Accounting, Faculty of Accounting, Chiang Rai Rajabhat University Corresponding Author e-mail: Apichart.sir.aa@gmail.com

Abstract

This study aims to study the relationship of accounting professional ethics affecting the work performance of accountants in accounting offices in the northern region and to study the relationship of professional skills affecting the performance of accountants in accounting offices in the northern region. The sample used in this study were 135 people. Research instruments a questionnaire. The statistics used data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression statistical analysis. The results found that Accounting professional ethics factors in terms of knowledge, competence, care and maintenance of standards in performance, confidentiality and transparency, affecting the performance of the accounting profession of accountants that work in accounting offices in the northern region had a statistical significance at the 0.1 and .05 level. Therefore, we can predict the performance of the accountants in the accounting office in the northern region at 73.30 percent. Professional skills factor intellectual skills, interpersonal skills, communication, self-management and organizational management affect to the performance of the accountant in the accounting office in the North region with statistical significance at the .05 level. Therefore, we can predict the performance of the accountants in the accounting office in the northern region at 75.40 percent.

Keywords: Accounting Professional Ethics; The Professional Skills; The Performance Efficiency

บทนำ (Introduction)

เนื่องจากปัจจุบันสภาพแวดล้อมของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมส่งผลให้สภาพแวดล้อมในการทำงานของแต่ละบุคคลและธุรกิจมีความซับซ้อนและเต็มไปด้วยการแข่งขัน และเมื่อเศรษฐกิจเปลี่ยนเป็นเศรษฐกิจระดับโลกที่มีการเจริญเติบโตทางสังคมมากขึ้นส่งผลทำให้ค่านิยมต่างๆ เปลี่ยนไปเป็นวัตถุนิยม การประกอบธุรกิจก็มุ่งเน้นที่ความมั่นคงและมั่นคงทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จริยธรรมหรือจรรยาบรรณจึงเป็นหลักพื้นฐานที่สำคัญเพื่อยกระดับความเป็นคนดีในสังคม ธุรกิจจะประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้นั้นกำลังคนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง และหากต้องการความยั่งยืนจะต้องมีการพัฒนาจิตใจคนให้มีจริยธรรม และจรรยาบรรณการมีภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเองและกิจการอย่างยั่งยืนสามารถเกิดได้จากการมีความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานรวมทั้งการมีจรรยาบรรณ ด้วยเหตุนี้ จริยธรรมหรือจรรยาบรรณทางวิชาชีพจึงเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบธุรกิจได้ยึดถือและนำไปปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้สังคม

ธุรกิจเป็นสังคมที่ตึงตัง มีความยุติธรรม และความถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาชีพบัญชีซึ่งถือว่ามีส่วนสำคัญต่อองค์กรอย่างมากที่ควรต้องยึดถือและประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชีถือเป็นข้อกำหนดกับประมวลความประพฤติหรือวิธีปฏิบัติงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกคนต้องยึดถือเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นมืออาชีพและเสริมสร้างเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีซึ่งมีรอบความประพฤติที่สอดคล้องกับศีลธรรมและหลักการครองชีพให้เป็นที่ประจักษ์แก่ลูกค้าและสาธารณชนเพื่อความน่าเชื่อถือและไว้วางใจในผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจรรยาบรรณจึงเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานขององค์กรในปัจจุบัน เพราะถ้าบุคลากรในองค์กรขาดการปฏิบัติตามจรรยาบรรณแล้ว โอกาสที่องค์กรจะเจริญเติบโตก้าวหน้าก็ลดน้อยลงเช่นกันในขณะที่โอกาสที่จะประสบความล้มเหลวกับมากขึ้นซึ่งหากบุคคลใดไม่มีคุณธรรมเป็นหลักเบื้องต้นแล้วเป็นการยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนเองและวิชาชีพนั้น ๆ (อมรา เล็กเริงสินธุ์, 2556 : อ้างถึงใน รัฐติกาญจน์ ศรีพอ และคณะ, 2557)

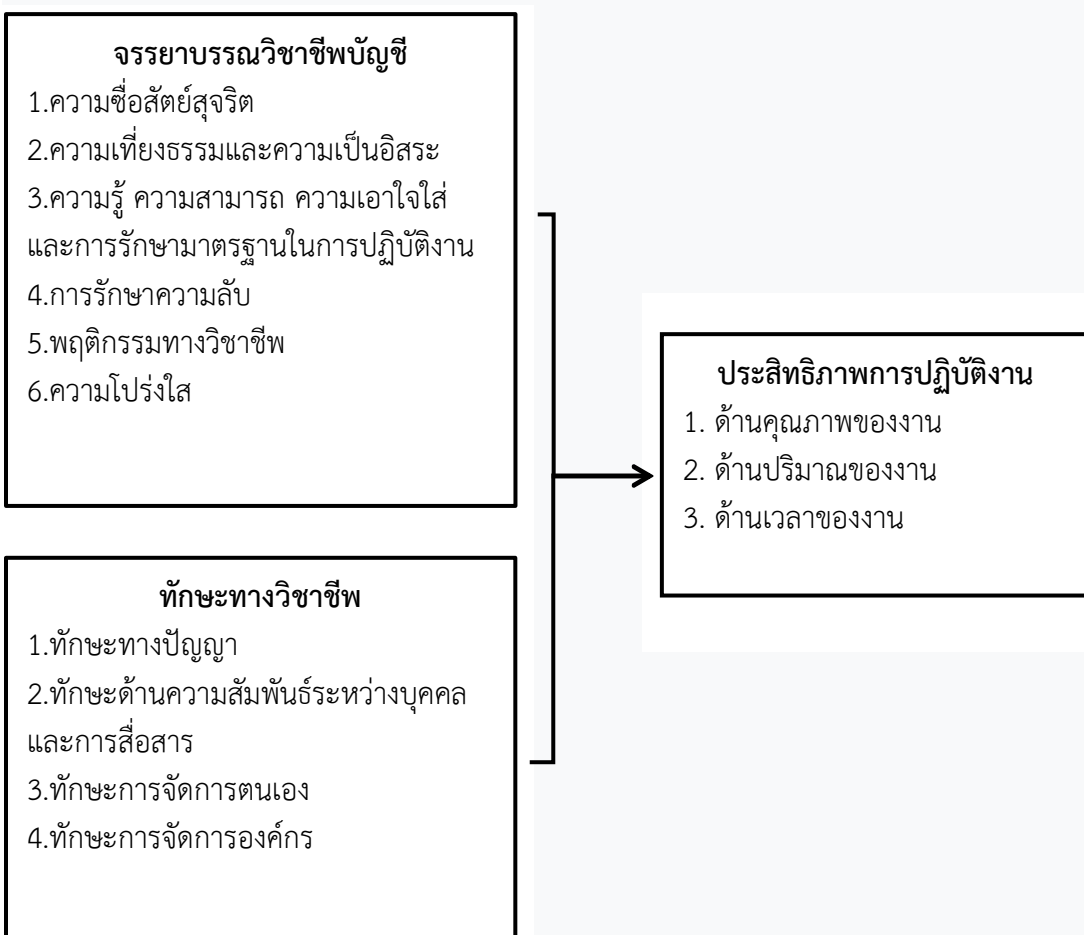
ในเขตภาคเหนือตอนบน หรือ 9 จังหวัดภาคเหนือ ประกอบไปด้วย เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และอุดรดิตถ์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี 2563) สภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในฐานะเป็นศูนย์กลางที่มีการตั้งคลังสินค้าระหว่างจังหวัดของภาคเหนือและการขนส่งสินค้าไปยังภูมิภาคอื่นบางจังหวัดมีการค้าระหว่างประเทศอีกด้วย จากข้อมูลการจดทะเบียนกับสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า มีการจดทะเบียนทั้งสิ้น จำนวน 202 ราย จากจำนวนรายชื่อสำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าใน 9 จังหวัดภาคเหนือ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2563) การปฏิบัติงานด้านการบัญชีในปัจจุบันต้องมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ข้อบังคับตามกฎหมาย รวมถึงข้อบังคับตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ดังนั้น จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะนักบัญชียิ่งถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์กรในการนำเสนอข้อมูลทางการเงินอย่างโปร่งใส เป็นอิสระ เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบต่อลูกค้าและผลประโยชน์โดยรวมของสาธารณชน เป็นผลให้นักบัญชีต้องยึดมั่นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ซึ่งบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงการสร้างความรู้และความเข้าใจในจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพให้กับนักบัญชี เพื่อนำไปปฏิบัติจริงในการประกอบวิชาชีพอย่างประสบความสำเร็จทั้งตนเองและกิจการ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีเขตภาคเหนือ เพื่อให้ทราบว่าจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีหรือไม่ อย่างไรและทำให้ทราบถึงปัญหาข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทำบัญชี อีกทั้งเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี และผู้ที่สนใจในการนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะทางวิชาชีพที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Research Framework)

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย (Research Assumptions)

สมมติฐานที่ 1 ความเชื่อศรัทธาสุจริตส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 2 ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำ

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 4 การรักษาความลับส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมทางวิชาชีพส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 6 ความโปร่งใสส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 7 ทักษะทางปัญญาส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 8 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 9 ทักษะการจัดการตนเองส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 10 ทักษะการจัดการองค์กรส่งผลกระทบบางส่วนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ นักบัญชีที่ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีใน 9 จังหวัดภาคเหนือ จำนวนทั้งสิ้น 409 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จากการคำนวณโดยใช้สูตร Taro Yamane (สุทธนู ศรีไสย์, 2551 : 145) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 202 ตัวอย่าง และได้รับแบบสอบถาม

ตอบกลับคืนมาจำนวน 135 แห่งคิดเป็น 67% สอดคล้องกับ Aaker, Kumar and Day (2001) ที่อธิบายว่า การใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลควรมีอัตราการตอบกลับอย่างน้อย 20% จึงเป็นที่ยอมรับได้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อทักษะทางวิชาชีพกับการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.96 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ตัวแปรข้อมูลทั่วไปของบุคคล จะใช้ค่าการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระยะเลากการจดทะเบียน ใช้วิธีคำนวณโดยหาความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการ วิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 79.30 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.00 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.60 มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีระยะเวลาการจดทะเบียน 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.00

ตอนที่ 2 จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ

ค่าเฉลี่ยของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.50) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรักษาความลับ รองลงมาได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน และด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ทักษะทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือใหม่

ค่าเฉลี่ยของทักษะทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.40) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านทักษะการจัดการตนเอง รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร ด้านทักษะการจัดการองค์กร และด้านทักษะทางปัญญา ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ

ค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.41) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน รองลงมาได้แก่ ด้านปริมาณของงาน และด้านเวลาของงาน ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณปัจจัยจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ

ตัวแปร	B	β	SE _b	t	Sig.
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต(X ₁)	.104	.101	.090	1.160	.248
ด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ(X ₂)	.058	.056	.095	.605	.547
ด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน(X ₃)	.337	.328	.086	3.893	.000**
ด้านการรักษาความลับ(X ₄)	.238	.229	.095	2.498	.014*
ด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ(X ₅)	-.010	-.011	.067	-.154	.878
ด้านความโปร่งใส(X ₆)	.235	.237	.100	2.351	.020*

SE_{est} = ±0.231 R = 0.863, R² = 0.733 F = 62.239 Constant = 0.076

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ** P < .01 , * P < .05

จากตารางที่ 1 พบว่าตัวแปรมาตรฐานด้านจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ คือด้านความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน(X₃) มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รองลงมาคือ ด้านการรักษาความลับ(X₄) และ ด้านความโปร่งใส(X₆) มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณปัจจัยทักษะทางวิชาชีพ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ

ตัวแปร	B	β	SE _B	t	Sig.
ด้านทักษะทางปัญญา(X ₇)	.201	.217	.085	2.360	.020*
ด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร(X ₈)	.295	.288	.094	3.139	.002*
ด้านทักษะการจัดการตนเอง(X ₉)	.238	.235	.089	2.665	.009*
ด้านทักษะการจัดการองค์กร(X ₁₀)	.194	.207	.069	2.797	.006*

SE_{est} = ± 0.205 R = 0.873, R² = 0.754 F = 103.838 Constant = 0.330

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ** P < .01 , * P < .05

จากตารางที่ 2 พบว่าตัวแปรมาตรฐานด้านทักษะทางวิชาชีพที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ คือด้านทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร(X₈) ด้านทักษะการจัดการองค์กร(X₁₀) ด้านทักษะทางปัญญา(X₇) และ ด้านทักษะการจัดการตนเอง(X₉) มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อทักษะทางวิชาชีพกับการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความซื่อสัตย์สุจริตส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริง และ มีการจัดทำเอกสารทางบัญชีที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีมากเกินไปทำให้อาจจะเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิพร ชาญศิลป์ และ ฐิตาภรณ์ สันจรรย์ศักดิ์ (2564) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบ และความ เป็นมืออาชีพที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชี ในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ด้านความ รับผิดชอบต่อเป็นหุ้นส่วน บุคคล

หรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และ จรรยาบรรณทั่วไปเป็นหลักการ เกี่ยวกับพฤติกรรมวิชาชีพ มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพรายงาน การสอบบัญชี

สมมติฐานที่ 2 ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของผู้ทำ ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะ ผู้ทำ บัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีการบันทึกข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องตามหลักฐาน เอกสาร ทางการบัญชี และ มีการหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่ อาจทำให้ผู้ทำบัญชีไม่ สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็น กลางในการใช้ดุลยพินิจมากเกินไปอาจจะทำให้ขาดความ อะลุ้มอล่วยในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งรัมย์ รัชสมบัติ และ กัญญาณัฐ รัตนประ ภาธรรม (2564) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของ นักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีด้าน จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงาน ทางการเงินโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญสรุปได้ว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพ รายงานทางการเงินโดยรวม

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการ ปฏิบัติงานส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชี ภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ บันทึกบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป มีการวางแผนการทำงาน โดยจัดลำดับ ขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับ การศึกษาของณัฐวัชร อุตตมะปรากรม (2561) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชีและพฤติกรรมการตกแต่งกำไร กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมี ระดับความคิดเห็น ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในระดับ มากที่สุด ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชีและ พฤติกรรมการตกแต่งกำไร พบว่า ความเป็นอิสระ และ มาตรฐานในการ ปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการตกแต่งกำไรที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.1 และ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบตัวแปรควบคุมในการปฏิบัติงาน พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มี ความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการตกแต่งกำไรที่ระดับ นัยสำคัญที่ 0.1 และ 0.05 คือ ความ โปร่งใส ความอิสระ และ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 4 การรักษาความลับส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ ผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีการรักษา ข้อมูลความลับขององค์กร และ ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับไปใช้เพื่อก่อประโยชน์ของ ตนเองหรือ บุคคลอื่นโดยมิชอบ และ ไม่ให้บุคคลอื่นเข้ามารับรู้ความลับขององค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของ

รุ่งรัศมี รัชสมบัติ และ กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม (2564) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านทัศนคติทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญสรุปได้ว่า สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมทางวิชาชีพส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีการปฏิบัติงานโดยปราศจากการควบคุมที่ไม่เหมาะสม และ มีการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชีซึ่งอาจจะทำให้เกิดความละหลวมในการปฏิบัติงาน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐวัชร อุตตะมะปรากรม (2561) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและพฤติกรรมการตกแต่งกำไรกรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมี ระดับความคิดเห็นด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในระดับ มากที่สุด ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและ พฤติกรรมการตกแต่งกำไรพบว่า ความเป็นอิสระ และ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการตกแต่งกำไรที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.1 และ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบตัวแปรควบคุมในการปฏิบัติงาน พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการตกแต่งกำไรที่ระดับ นัยสำคัญที่ 0.1 และ 0.05 คือ ความโปร่งใส ความอิสระ และ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 6 ความโปร่งใสส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีเจตนาจำนงสุจริตในการปฏิบัติงาน มีการบันทึกข้อมูลและแสดงเนื้อหาตามความเป็นจริง และ มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สอดคล้องกับการศึกษาของศศิพร ชาญศิลป์ และ ฐิตาภรณ์ สีนจรรย์ศักดิ์ (2564) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบ และ ความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชี ในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ด้านความรับผิดชอบต่อเป็นหุ้นส่วนบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบ วิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไปเป็นหลักการ เกี่ยวกับพฤติกรรมวิชาชีพ มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพรายงานการสอบบัญชี

สมมติฐานที่ 7 ทักษะทางปัญญาส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีการนำ

ความรู้มาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการสอบถาม สืบค้น ประมวล ข้อมูล หลักฐาน และมีความสามารถในการคิดเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์อย่างระมัดระวัง สอดคล้องกับการศึกษาของ ดารุณี กองทอง (2560) ศึกษาเรื่อง ความสามารถในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีด้านค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพ เป็นด้านที่เจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงาน กสทช. มีความสามารถ มากที่สุดรองลงมาคือ ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า อายุ ระดับ การศึกษาและความถี่ในการฝึกอบรม ที่แตกต่างกันมีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่บัญชีโดยภาพรวม แต่ตำแหน่งงานและประสบการณ์ที่แตกต่างกันนั้นไม่มีผลต่อ ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชี นอกจากนี้ ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง การมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชี

สมมติฐานที่ 8 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการ สื่อสารส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือมีความสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขต ภาคเหนือมีศิลปะในการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลาย หลายทางวัฒนธรรมหรือความคิดเห็น ต่างกัน มีการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ และ ความสามารถในการทำงานท่ามกลางสภาวะ ของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ความสามารถในการเจรจาแก้ไขปัญหา และทำให้ได้รับการยอมรับอย่างมีอาชีพ สอดคล้องกับการศึกษาของ ปภาวดี ผื่นกาศ, ประกาย ดาว แวนันท์, ประณิตา ชาวโพธิ์, ปริญากร อริวรธนา, ปรียาภรณ์ เก้าจั่ว, ภาวรินทร์ ตีบมาโชค และ วนิตา วันดี (2563) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตบัญชีที่เป็นที่ต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย : ผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลการศึกษาดังนี้โดยภาพ รวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้าน ความรู้ ทักษะด้านทางปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบโดยมี สมมติฐานที่ประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม, ทักษะด้านความรู้, ทักษะด้านปัญญา, ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะด้านการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสมมติฐานทั้ง 5 ข้อ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิผลของผู้มีส่วนได้เสีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานที่ 9 ทักษะการจัดการตนเองส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขต ภาคเหนือมีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และ ความสามารถในการพิจารณาโดยใช้ วิจารณญาณเยี่ยงผู้ ประกอบวิชาชีพในการตัดสินใจ และมีความสามารถในการคาดคะเนและ ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการศึกษาของพิมพ์ ฉัตรเงิน (2562) ศึกษาเรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพและแรงจูงใจกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี การประปาส่วนภูมิภาคเขต 2 พบว่า ทักษะวิชาชีพบัญชีซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะด้านปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการบุคคล และทักษะด้านการจัดการองค์กรมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี การประปาส่วนภูมิภาค เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 10 ทักษะการจัดการองค์กรส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะ ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือมีการใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจอย่างมีอาชีพมีภาวะผู้นำ และมี ความสามารถในการจัดการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรอื่น ๆ และการตัดสินใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ ปาริชาติ จันทสุรัส (2559) ศึกษาเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานและคุณภาพการตรวจสอบภายใน : มุมมองของผู้รับบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ผู้รับบริการมีความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ตรวจสอบภายในควรมีในการปฏิบัติงาน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปัญญา ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ตามลำดับ โดยผู้รับบริการที่มีตำแหน่งงานปัจจุบันและ ใช้บริการการตรวจสอบภายในมาแล้วแตกต่างกันให้ระดับความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ตรวจสอบภายในควรมีในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1.1 ผู้ทำบัญชีควรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพเป็นอย่างดี และ ให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพอย่างจริงจัง มีการมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดตามมาตรฐานของวิชาชีพ

1.2 ผู้ทำบัญชีควรให้ความสำคัญกับทักษะ เช่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษา มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และ ทักษะทางปัญญา เพื่อที่จะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ขององค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อทักษะทางวิชาชีพกับการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือของกลุ่มอื่นอาชีพ เช่น นักวิชาการ

ภาชี นักวิชาการสรรพสามิต เจ้าพนักงานสรรพสามิต เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของทักษะ เช่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความรู้ความสามารถทางกฎหมาย และ ความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อประสิทธิภาพการทำงานและความพร้อมในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตภาคเหนือ

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณัฐวัชร อุตตะมะปรางกรม. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและพฤติกรรม การตกแต่งกำไร กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ดารุณี กองทอง. (2560). ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีในสำนักงาน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์.
- ปภาวดี ผืนกาศ, ประกายดาว แวนันท์, ประณิตา ขาวโพธิ์, ปริญากร อริวรรณ, ปรียาภรณ์ แก้ว จั้ว, ภาวรินทร์ ตีบบำโชค และ วนิตา วันดี. (2563). คุณลักษณะของบัณฑิตบัญชีที่เป็น ที่ต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย : ผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดเชียงใหม่. หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ปาริชาติ จันทสุรัส. (2559). ทักษะทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานและคุณภาพการตรวจสอบภายใน : มุมมองของผู้รับบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิมพ์ ฉัตรเงิน. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพและแรงจูงใจกับประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี การประปาส่วนภูมิภาคเขต 2. หลักสูตรปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี.
- รุ่งรัศมี รัชสมบัติ และ กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม. (2564). สมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อ คุณภาพรายงานทางการเงินของนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ศศิพร ขาญศิลป์ และ จิตาภรณ์ สิ้นจรวงศ์กดี. (2564). อิทธิพลจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทักษะใน การปฏิบัติงานตรวจสอบ และความเป็นมืออาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการสอบ บัญชี ในมุมมองของผู้ให้บริการสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร. หลักสูตรบัญชี มหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

Aaker, D.A., V. Kumar and G.S. Day. (2001). *Marketing Research (7th ed.)*. New York: John Wiley and Sons.